

Handläggare
Elenor Gustavsson
Telefon: 08-50836262**Till**
Äldrenämnden
Den 30 september 2025

Skrivelse om utevistelse för äldre

Svar på skrivelse från Hugo Laigar m.fl. (M) och Margita Jacobsson (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om utevistelse för äldre.

Sammanfattning

Hugo Laigar m.fl. (M) och Margita Jacobsson (L) har den 10 juni 2025 lämnat en skrivelse till äldrenämnden som belyser vikten av utevistelse för äldre. I skrivelsen ställer skribenterna följande frågor:

1. I hur många vård- och omsorgsboenden i staden har äldre en egen uteplats/balkong?
2. Hur ofta per vecka får äldre möjlighet till utevistelse?
3. Hur lång tid per tillfälle avsätts det för en utevistelse via hemtjänsten och per vård -och omsorgsboende?
4. Finns det krav på att nya vård- och omsorgsboenden ska ha en egen uteplats eller tillgång till en allmän uteplats?
5. Hur många av stadens vård- och omsorgsboenden har en trädgård eller uteplats att sitta på? Hur många har ingen alls?

Förvaltningen anser att utevistelse är av stor betydelse för äldres hälsa och välbefinnande. I enlighet med den rättighet till utevistelse som kommunfullmäktige beslutat om, ska de som bor på vård- och omsorgsboende aktivt erbjudas daglig utevistelse, året runt.

I förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning klargörs ansvaret för utevistelse på ett tydligt sätt. De äldre som bor på ett vård- och omsorgsboende i Stockholms stad har rätt till daglig utevistelse, vilket innebär att den enskilde aktivt ska erbjudas daglig utevistelse, året runt av personalen på boendet. Äldreförvaltningens uppfattning är att de vård- och omsorgsboenden som staden tillhandahåller

arbetar verksamheterna aktivt för att främja daglig utevistelse hos de äldre som bor på dessa boenden. En majoritet av de vård- och omsorgsboenden som Stockholms stad tillhandahåller har verksamheterna tillgång antingen till en gemensam uteplats, altan, innergård eller en takterrass för de äldre som bor på boendet.

Bakgrund

På äldrenämndens sammanträde den 10 juni 2025 gav nämnden förvaltningen i uppdrag att svara på skrivelse från Hugo Laigar m.fl. (M) och Margita Jacobsson (L). Skrivelsen tar upp frågor om stadens äldre som bor på vård- och omsorgsboende får möjlighet att vistas ute tillräckligt ofta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 24 september. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 23 september och det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor den 18 september.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är att tjänsteutlåtandet inte har någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att utevistelse är av stor betydelse för äldres hälsa och välbefinnande. Utevistelse är en förebyggande och hälsofrämjande aktivitet som kan höja livskvaliteten för den enskilde och på sikt motverka ökat vårdbehov. I enlighet med den rättighet till utevistelse som kommunfullmäktige beslutat om, ska de som bor på vård- och omsorgsboende aktivt erbjudas daglig utevistelse, året runt. Förvaltningen krävställer daglig utevistelse i förfrågningsunderlag och uppdragsbeskrivning till samtliga vård- och omsorgsboenden som innebär att den enskilde aktivt ska erbjudas daglig utevistelse, året runt.

Förvaltningen besvarar de frågor som har lyfts i skrivelsen nedan.

Svar på skrivelsens frågor

1. I hur många vård- och omsorgsboenden i staden har äldre en egen uteplats/balkong?

Svar: På ungefär 25 vård- och omsorgsboenden inom staden finns det balkong eller en fransk balkong som tillhör respektive boendes lägenhet. En majoritet av samtliga vård- och omsorgsboenden som Stockholms

stad tillhandahåller har antingen gemensamma balkonger, takterrass eller altaner i anslutning till våningsplan. Vissa boenden har även en trädgård eller uteplats för gemensamma aktiviteter och utevistelser.

2. Hur ofta per vecka får äldre möjlighet till utevistelse?

Svar: I enlighet med den rättighet till utevistelse som kommunfullmäktige beslutat om, ska de som bor på vård- och omsorgsboende aktivt erbjudas daglig utevistelse, året runt. De boende som själva vill och har möjlighet, med hänvisning till medicinska skäl, ska ges möjlighet till detta. Många äldre som bor på ett vård- och omsorgsboende är ofta multisjuka och många vill eller orkar inte med utevistelse eller promenader. Med utevistelse menas vistelse utomhus, utanför vård- och omsorgsboendet. Det kan t.ex. ske i en tillhörande trädgård, uteplats eller balkong så väl som i parker och gatumiljö, i närområdet eller längre bort.

Utföraren ska utifrån ett särskilt dokumenterat och kvalitetssäkrat arbetssätt motivera varje enskild och möjliggöra daglig utevistelse för samtliga. Utföraren ska ha skriftliga rutiner för aktiviteter och utevistelse.

3. Hur lång tid per tillfälle avsätts det för en utevistelse via hemtjänsten och per vård- och omsorgsboende?

Svar: Den enskildes individuella behov och önskemål om utevistelse och promenad, samt den enskildes behov av att bryta isolering i hemmet ska beaktas vid bedömning av utevistelse. Då det är en individuell bedömning gällande insatsen promenad är det svårt att svara med ett entydigt svar gällande hur länge utevistelsen/promenaden är för den enskilde.

Den enskilde kan ansöka om promenad flera gånger per vecka och det är alltid en individuell bedömning utifrån den äldres behov, förmåga och hälsotillstånd. De äldre ska erbjudas möjlighet till daglig utevistelse när man bor på ett vård- och omsorgsboende. Många äldre är ofta multisjuka och många vill eller orkar inte med utevistelse eller promenad. Det är alltid en individuell bedömning utifrån den äldres önskemål om utevistelse samt förmåga och hälsotillstånd gällande tid som avsatts för utevistelse.

4. Finns det krav på att nya vård- och omsorgsboenden ska ha en egen uteplats eller tillgång till en allmän uteplats?

Svar: Det finns inte med i förfrågningsunderlag eller uppdragsbeskrivning om att det ska kravställas att det ska finnas en egen uteplats/balkong respektive lägenhet. Inte heller om boendet ska ha tillgång till gemensam uteplats eller likande.

5. Hur många av stadens vård- och omsorgsboenden har en trädgård eller uteplats att sitta på? Hur många har ingen alls?

Svar: En majoritet av de vård- och omsorgsboenden som Stockholms stad tillhandahåller har tillgång till en trädgård eller uteplats för gemensamma aktiviteter och utevistelse. De vård- och omsorgsboenden som inte har en uteplats eller trädgård har gemensamma balkonger, takterrasser eller altaner i anslutning till våningsplan. Vissa verksamheter har både uteplatser och gemensamma balkonger.

Förvaltningen föreslår att äldre nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen om utevistelse för äldre.

Karin Bülow
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Jonna Hermansson
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

1. Skrivelse om utevistelse för äldre

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Förvaltningschef	2025-09-12
Jonna Hermansson, Avdelningschef	2025-09-12